

de Betingelser, som Ministeren bestemmer". Jeg antager, at den ærede Minister, naar han faar Ordet, vil komme ind paa dette Punkt og udtale sig i samme Retning og ud fra samme Opfattelse af denne Paragraf.

Jeg gaar saa over til Afsnittet om Undervisningens Indhold i Almindelighed. De enkelte Ændringsforslag, som vi have fundet Anledning til at stille, vedkomme ikke synderligt Mellemskolens Undervisning eller den Række Fag, den omfatter. Vi have dog til første Stykke i § 5 stillet et Ændringsforslag, som kun vedrører Kemiens og Sundhedslærens Plads. Ærede Medlemmer have maaske ikke forstaaet, hvad dette Ændringsforslag under Nr. 3 til § 5 egentlig angaar. Vi ere blevne gjorte opmærksomme paa, at det meget ofte kan være Tilfældet, at den Lærer, som Skolen helst vilde lægge Kemiundervisningen i Hænderne paa, er den samme, som har Naturhistorie eller Naturhistorie- og Geografiundervisningen, fordi det, saaledes som Skoleembedsseksemen ved Universitetet er indrettet, vil være hyppigst, at man finder Dygtighed i Kemi hos Cand. mag'er af denne Gruppe. Det vilde derfor være uheldigt, om Kemiens ifølge Lovens Ord kunde synes at være ubetinget knyttet til det Fag, der hedder Naturlære. Det forekommer os, at Loven bør affattes saaledes, at Skolerne der kunne staa frit, saa de kunne bruge de Lærerkrafter, som de have, paa bedste Maade. Derfor foreslaa vi at stryge Kemi og Sundhedslære der, hvor de staa, og til Slutning at tilføje: „Under Naturfagene medtages de væsentligste Træk af Sundhedslæren og nogen Kemi“. Derved bliver det muligt for Skolerne at lægge det under Naturhistorie eller Naturlære eller at samle alt dette til een Faggruppe, alt efter hvad man har Lærerkrafter til. — Vi have i Udvalget meget drøftet den Betænkelighed, som ogsaa uden for Rigsdagen er kommen til Orde, navnlig i den pædagogiske Presse, Betænkeligheden ved, at det ser ud som, at det var en forfærdelig Masse af Fag, der skal undervises i. Der har været Tale om Fagtrængsel, om Fagsplittelse, om de skadelige Følger, der kunne komme deraf, og om hvordan man skulde afhjælpe dem. Gaar man imidlertid Faglisten igennem ifølge § 5, er der, bortset fra Engelsk og Tysk, intet deri, som ikke ogsaa hører til de Undervisningsemner, som den almindelige Folkeskole kan optage, og som vi egentlig alle ønske, at den skal optage. Der er vistnok intet af disse Emner, som nogen

af os ønsker skulde udelukkes fra Skolen. Vi ønske ikke Geografi udelukket, ikke Naturhistorie udelukket, ikke Naturlære og ikke Kemi, ikke Regning og ikke Matematik. Ja, der kunde der vel snarest være Tale derom, men naar man ved Matematik kun tænker paa den elementære Geometri med tilhørende geometrisk Tegning og geometriske Beregninger og ved Aritmetikken kun paa Begyndelsesgrundene af den mere abstrakte Algebra, saa vil man vel heller ikke være haard mod den. Man kan ikke tænke sig Skrivning udelukket og ikke Tegning o. s. v., det er Undervisningsemner, som nu til Dags maa findes i enhver Børneskole. Dertil kommer saa Engelsk og Tysk, som er Mellemskolens særlige Fag, de, der egentlig give den en Karakter af at føre videre end den almindelige Folkeskole, ja, dem ville vi jo dog paa ingen Maade have udelukkede derfra. Men jeg tror ogsaa, at Sagen er den, at Splittelsen og Trængslen, Overlæsselsen og Overanstrengelsen af Børnene hænger ikke sammen med, om man kalder det faa eller mange Fag; den hænger sammen med den Maade, hvorpaa Skolerne arbejde. Jeg maa have Lov til her at komme med nogle Bemærkninger, der tillige gælde § 17, og som senere ogsaa ville blive drøftede af andre Medlemmer af Udvalget. I § 17 har den højtærede Minister jo skrevet op, hvor mange Undervisningstimer han kan tillade i Skolerne, idet det jo er en Selvfølge, at han ogsaa kan godkende Undervisningsplaner med færre Undervisningstimer, end der staar her. Her er ogsaa den Betænkelighed kommen frem, at man ved at tillade en temmelig lang Skoletid ansføres til at fylde Fagene med meget Indhold, til at overanstrengte Eleverne, at man glemmer at holde Øje med, om Eleverne ikke derved faa forøget Hjemmearbejde. Disse Farer ere til Stede, men jeg ser ikke, hvordan man skulde affatte de Lovbestemmelser, som kunde sikre imod, at man kom ind paa disse Afveje. Ja, denne Fare er til Stede, og den er en Virkelighed mange Steder under den nuværende Skoleordning. Den kommer af, at den ene Haand ved ikke, hvad den anden gør, den ene Lærer ved en Skole ved meget ofte ikke, hvad de andre Lærere gøre. En Lærer, som sely har en Forestilling om, at i hans Fag vil det tage Eleverne gennemsnitlig $\frac{1}{2}$ Times Hjemmearbejde at gøre sig i Stand til de Dage, de skulle have ham, er meget ofte ganske uvidende om, hvad Hjemmearbejde der er